

Številka: 060-1/2023

Datum: 12.07.2023

Na podlagi 40. in 47. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 79/2022) ter 37. člena Poslovnika Nadzornega odbora Občine Ajdovščina je Nadzorni odbor Občine Ajdovščina (v nadaljevanju: Nadzorni Odbor) na 6.seji dne 12.07.2023 sprejel

POROČILO

O OPRAVLJENEM NADZORU

Krajevne skupnosti Lokavec, Krajevne skupnosti Dobravlje in Krajevne skupnosti Vipavski Križ ter Občine Ajdovščina s poudarkom na analizi prejema financiranja s strani občine.

Poročilo je dokončni akt Nadzornega odbora Občine Ajdovščina.

I. OSNOVNI PODATKI O NADZORU

Nadzorni Odbor v sestavi:

Tomaž Pirjevec (predsednik),
Peter Medvešček (podpredsednik),
Marjan Krpan (član),
Mateja Verč (član),
Zvonko Mikuš (član).

Nadzornik/i: Tomaž Pirjevec, Peter Medvešček

Nadzorovani organ:

Krajevna skupnost Lokavec, Krajevna skupnost Dobravlje, Krajevna skupnost Vipavski Križ ter Občina Ajdovščina.

Predmet nadzora:

Nadzor poslovanja s poudarkom na analizi prejema financiranja s strani Občine.

Nadzor se je izvajal v obdobju od 11.04.2023 do 06.06.2023.

II. UVOD

Nadzor Krajevne skupnosti Lokavec, Krajevne skupnosti Dobravlje, Krajevne skupnosti Vipavski Križ ter Občine Ajdovščina s poudarkom na analizi prejema financiranja s strani Občine se opravlja na podlagi sklepa št. 060-1/2023 z dne 11. 4. 2023.

Nadzorovane osebe so:

- **Krajevna skupnost Lokavec**, Lokavec 135D, Lokavec, 5270 Ajdovščina, davčna št. 94202613, matična št. 5026652000, brez zaposlenih, pravnoorganizacijska oblika je Krajevna skupnost, druge ožje lokalne skupnosti, neposredni uporabnik proračunov občin, glavna dejavnost 84.110 (Splošna dej.javne uprave), odgovorna oseba je predsednik krajevne skupnosti Vidmar Angel.
- **Krajevna skupnost Dobravlje**, Dobravlje 34A, Dobravlje, 5263 Dobravlje, davčna št. 65351452, matična št. 5016673000, brez zaposlenih, pravnoorganizacijska oblika je Krajevna skupnost, druge ožje lokalne skupnosti, neposredni uporabnik proračunov občin, glavna dejavnost 84.110 (Splošna dej.javne uprave), odgovorna oseba je predsednik krajevne skupnosti Kalin Boris.
- **Krajevna skupnost Vipavski križ**, Vipavski Križ 8, Vipavski Križ, 5270 Ajdovščina, davčna št. 44218117, matična št. 5019478000, brez zaposlenih, pravnoorganizacijska oblika je Krajevna skupnost, druge ožje lokalne skupnosti, neposredni uporabnik proračunov občin, glavna dejavnost 84.110 (Splošna dej.javne uprave), odgovorna oseba je predsednik krajevne skupnosti Bat Harij.
- **Občina Ajdovščina**, Cesta 5. maja 6A, Ajdovščina, 5270 Ajdovščina, davčna št. SI51533251, matična št. 5879914000, 50 zaposlenih, pravnoorganizacijska oblika je Lokalna skupnost, neposredni uporabnik proračunov občin, glavna dejavnost 84.110 (Splošna dej.javne uprave), odgovorna oseba je Župan Tadej Beočanin.

Namen in cilj nadzora je ugotoviti ali so krajevne skupnosti ustrezno financirane in jih obstoječi sistem financiranja spodbuja k aktivnemu delovanju ter gospodarnost porabe prejetih sredstev.

Sodelovanje med Nadzornim Odborom in **KS Lokavec**, predsednik Angel Vidmar; **KS Dobravlje**, predsednik Boris Kalin; **KS Vipavski Križ**, predsednik Harij Bat, je bilo pohvalno. Vso potrebno dokumentacijo in pojasnila so predali v roku ter dobro sodelovali z nadzorniki.

Sodelovanje med Nadzornim Odborom in **Občino Ajdovščina** oziroma predstavnico nadzorovanega organa za ta nadzor, Mojco Božič je bilo pohvalno. Vso potrebno dokumentacijo in pojasnila je predala v roku ter dobro sodelovala z nadzorniki.

III. UGOTOVITVENI DEL

PREGLED DOKUMENTACIJE:

V postopku nadzora je bila pregledana naslednja dokumentacija:

- letna poročila s prilogami Krajevnih skupnosti za leta 2019, 2020, 2021 in 2022,
- register osnovnih sredstev krajevnih skupnosti,
- izsek iz obrazložitve proračuna za leto 2002, ki je kriterij za financiranje KS,
- sredstva proračuna za tekoče poslovanje KS v letu 2023/2024,
- statut Občine Ajdovščina,
- dopis: ugotovitev o zaključku investicije- večnamenska dvorana Lokavec,
- izdani računi KS za obdobje 2019-2022,
- finančni plani KS za leto 2022,
- pravilnik o računovodstvu Občine Ajdovščina,
- pravilnik o uporabi dvoran in prostorov v upravljanju in v lasti krajevnih skupnosti v občini Ajdovščina (1. obravnava - ni bil sprejet),
- ugotovitev o zaključku investicije: večnamenska dvorana Lokavec.

DEJANSKO STANJE:

Na podlagi pregledane dokumentacije ugotavljamo, da na področju financiranja KS, Občina Ajdovščina nima sprejetega ustreznega odloka o financiranju Krajevnih skupnosti. Statut Občine Ajdovščina v 68. členu, druga alineja, določa pogoje za financiranje KS in sicer: "Kriteriji in merila za financiranje nalog in delovanja krajevnih skupnosti se določijo z odlokom". Trenutno takega odloka Občina nima v veljavi, financiranje pa se izvaja na podlagi obrazložitve proračuna iz leta 2002. Po tej obrazložitvi se sredstva za tekoče poslovanje KS razdeli po različnih ključih in sicer:

- tekoče vzdrževanje cest po dolžini javnih poti,
- pisarniški material glede na velikost KS (po št. prebivalcev) v pet skupin (do 300, 301-500, 501-700, 701-1000, nad 1000)
- energijo in tekoče vzdrževanje objektov po kvadraturi objektov - združni domovi, stare šole v 3 skupine (do 100, 101-200, 201-300, nad 301 m²)

Pri pregledu sredstev proračuna za tekoče poslovanje KS v letu 2023/2024 pa lahko vidimo, da vsaka krajevna skupnost za delovanje oziroma tekoče stroške na leto prejme:

- 1,25 € sredstev na prebivalca,
- sredstva za zavarovanje odgovornosti, ki so po krajevnih skupnostih različna,
- 15 € na m² za stroške poslovnih objektov,
- sredstva za sejnine (2117,16 €),
- krajevni praznik (1000,00 €),
- čistilno akcijo (200,00 €).

Višina zadnjih treh postavk je za vse KS enaka. Kriterijev iz obrazložitve proračuna 2002 pa se ne upošteva.

Pri pregledu registra osnovnih sredstev je bilo ugotovljeno, da imajo posamezne KS naslednje vrednosti osnovnih sredstev:

-KS Lokavec, sedanja vrednost: 192.507,29 €, nabavna vrednost: 377.297,86 €

-KS Dobravlje, sedanja vrednost: 14.506,12 €, nabavna vrednost: 36.282,63 €

-KS Vipavski Križ, sedanja vrednost: 2.644,82 €, nabavna vrednost: 8.212,24 €

Pri nekaterih osnovnih sredstvih v registru ni zabeležen datum pričetka amortizacije.

Nekatera sredstva imajo sedanjo vrednost enako nič, kljub temu, da so še vedno v uporabi, kar nakazuje da je njihova realna/tržna/uporabna vrednost višja od nič. Inventuro osnovnih sredstev se izvede enkrat letno, predsednik KS določi inventarno komisijo, ki je zadolžena za popis. Popisni list, KS dobijo s strani občinske uprave, na njem pa ni zapisane nabavne, amortizirane ali preostale vrednosti.

Pri KS Lokavec je v registru OS navedena "ZEMLIŠČE TELOVADNICA (v knjigah že iz leta 2003)" in "DVORANA VEČNAMENSKA IN PROSTORI KS iz leta 2007" po pogovoru s predsednikom KS Lokavec gre za dvorano Edmunda Čibeja in bližnjo parcelo. Po vpogledu v zemljiško knjigo smo ugotovili, da je lastnik dvorane Občina Ajdovščina, dvorana pa je bila financirana s sredstvi Občine Ajdovščina, s samoprispevkom krajanov oziroma KS in s sredstvi državne fundacije za šport. Tako je 44,60 % investicije v lasti KS Lokavec (samoprispevek in fundacija za šport), ostalih 55,40 % pa v lasti Občine Ajdovščina, po tem ključu pa je tudi dvorana zavedena v poslovne knjige.

KS Dobravlje ima v registru OS, nepremičnino in sicer "Kulturni dom Dobravlje", po preverbi v zemljiški knjigi smo ugotovili, da je v lasti KS Dobravlje, po pogovoru s predsednikom KS Dobravlje pa smo ugotovili da je bil kulturni dom financiran s samoprispevki krajanov in prostovoljnimi delom.

KS Vipavski Križ v registru OS nima nepremičnin. KS Vipavski Križ v bilanci prikazuje "prihodke od premoženja" kljub temu da v registru osnovnih sredstev nima nepremičnin v obliki stavbe. Po pregledu računov, smo ugotovili da so to prihodki iz naslova zaračunavanja omrežnine/uporabnine, kljub tem da nepremičnin krajevna skupnost nima v osnovnih sredstvih.

Pri pregledu zaključnih poročil krajevnih skupnosti za leta 2022 in 2021, smo ugotovili da v zaključnih poročilih ni poročila o doseženih ciljih in rezultatih skladno z 2. členom NAVODILA o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna. V obdobju 2019-2022 poslovanje krajevnih skupnosti Lokavec, Dobravlje in Vipavski Križ ni bilo predmet notranje revizije. Krajevne skupnosti nimajo sprejetega pravilnika o računovodstvu in uporabljajo pravilnik o računovodstvu Občine Ajdovščina. Krajevne skupnosti imajo predlog finančnega načrta, ki vsebuje načrtovane prihodke in odhodke.

Občina Ajdovščina nima sprejetega odloka, ki bi podrobneje urejal organiziranje in delovanje krajevnih skupnosti. Organiziranje in delovanje krajevnih skupnosti je tako urejeno s statutom Občine Ajdovščina.

Pri pregledu izdanih računov KS Vipavski Križ za obdobje 2019-2022 smo ugotovili, da so na zaračunanih postavkah v računih napisane postavke "vodarina in omrežnina" ali "omrežnina, energija, prispevki", vsi računi pa so brez obračunane količine se pravi vrednost računa je samo na podlagi cene oziroma je vrednost računa enaka ceni. Pri nekaterih izdanih računih pravnim osebam je navedena "Identifikacijska št. Kupca".

Pri pregledu izdanih računov KS Dobravlje za obdobje 2019-2022 smo ugotovili, da so na zaračunanih postavkah v računih napisane postavke "najem dvorane" ali "uporaba prostorov ks". Nekateri računi imajo obračunano količino in ceno, nekateri imajo pa samo obračunano ceno tako, da je vrednost računa enaka ceni. Pri nekaterih izdanih računih pravnim osebam je navedena "Identifikacijska št. Kupca".

Pri pregledu izdanih računov KS Lokavec za obdobje 2019-2022 smo ugotovili, da so na zaračunanih postavkah v računih napisane postavke " materialni stroški proizvodnje toplote", " uporaba dvorane", "uporaba prostorov dvorane", " uporaba prostorov", "uporaba telovadnice", "učilnica v dvorani za potrebe pouka", " pavšal elektrika, voda, ogrevanje", " uporaba igrišča", " uporaba volišča", " uporaba travnatega igrišča". Nekateri računi imajo obračunano količino in ceno, nekateri imajo pa samo obračunano ceno tako, da je vrednost računa enaka ceni. Pri nekaterih izdanih računih pravnim osebam je navedena "Identifikacijska št. Kupca".

IV. SKLEP:

V postopku nadzora so bile ugotovljene naslednje pomanjkljivosti:

- 1.) Register OS oziroma izpis OS, ki ga je NO prejel kot gradivo ni v skladu z 20. členom Pravilnika o računovodstvu občine Ajdovščina, saj ne vsebuje vseh podatkov, ki so po tem členu predvideni. V registru OS ni stroškovnega mesta, količine, zavarovanja, pri nekaterih OS pa manjka datum aktiviranja.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

V prilogi dodajamo izpis »Osnovna sredstva Po inventarnih številkah« za vse tri krajevne skupnosti, ki vsebuje vse podatke, razen podatka o zavarovanju, ker osnovna sredstva pri KS niso zavarovana in stroškovnega mesta, ker jih pri krajevnih skupnostih ne uporabljamo. Količina je vedno ena. Datum aktiviranja ni napisan pri sredstvih, ki so evidentirana kot drobni inventar, ki se takoj ob nabavi 100% odpiše.

- 2.) Register OS ni ločen na drobni inventar, ki se takoj odpiše in osnovna sredstva, ki se amortizirajo. Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev v 6. členu določa da se lahko sredstva katerih vrednost ne presega 500,00 € smatra kot drobni inventar, ki se odpiše v celoti ob nabavi, pri izkazovanju pa se lahko upošteva tudi kriterij istovrstnosti sredstev. Opredmetena osnovna sredstva pa se lahko uvrščajo med opremo ne glede na njihovo vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 500 eurov. V primeru KS Dobravlje je šlo za nabavo stolic v skupni vrednosti cca 1700,00 €, ki so upoštevane kot drobni inventar in so se takoj odpisale. Navedeno je sicer skladno s pravilnikom ni pa skladno s 34. členom Pravilnika o računovodstvu Občine Ajdovščina, ki določa, da se pri razmejitvi med opremo in drobnim inventarjem upošteva načelo istovrstnosti.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Pri Krajevni skupnosti Dobravlje so stoli uvrščeni med drobni inventar, kar je tudi v skladu s takrat in sedaj veljavnim pravilnikom. Načelo istovrstnosti je v skladu z veljavnim pravilnikom upoštevano takrat, ko gre za nakup stvari, ki bi sicer v skladu s tem pravilnikom in SRS sodili med na primer drobni inventar, pa so bile v preteklosti uvrščene med osnovna sredstva in se zato uvrstijo tja.

V postopku nadzora so bila ugotovljena neskladja s predpisi:

- 1.) Občina Ajdovščina nima sprejetega odloka o financiranju krajevnih skupnosti to pa ni skladno z drugo alinejo 68. člena Statuta Občine Ajdovščina, ki pravi "Kriteriji in merila za financiranje nalog in delovanja krajevnih skupnosti se določijo z odlokom."

Odzivno poročilo KS Lokavec:

Strinjamo se, da posebnega predpisa za financiranja KS Občina nima. Kolikor nam je znano pa kljub temu obstajajo nekateri kriteriji, ki jih je v svojem poročilu navedel tudi NO. Ti kriteriji

tudi na sestankih, ki smo jih imeli predsedniki svetov KS z županom in občinsko upravo niso bili podvrženi kritikam. To kaže tudi zadnja ugotovitev in prilagoditev teh kriterijev, ko bodo krajevne skupnosti, ki ležijo na Gori imela več sredstev za vzdrževanje javnih poti, zaradi posledic neugodnih vremenskih razmer in ostalih dejavnikov, ki vplivajo na stanje javnih poti. Lahko pritrdimo NO, da bi bilo morebiti potrebno pri sredstvih za obeleževanje krajevnih praznikov (tam kjer jih obeležujejo in so to neke vrste srečanja krajanov) upoštevati dejstvo, da so krajevne skupnosti različne po številu prebivalcev. Po nekem drugem razmišljanju, pa prireditve (vsaj tisti kulturni program) prinašajo za seboj približno podobno višino stroškov za vse krajevne skupnosti. Ob tem je seveda potrebno imeti v mislih tudi KS Ajdovščina, ki ima verjetno poseben status.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Krajevne skupnosti prejmejo sredstva za tekoče poslovanje na podlagi Tabele Sredstva proračuna za tekoče poslovanje krajevnih skupnosti v letu, ki je vsakokratna priloga proračuna Občine Ajdovščina in kot taka potrjena na obravnavi proračuna OA na sejah občinskega sveta. V letu 2001 je bila na podlagi predloga delovne skupine župana ukinjena glavarina ter podani predlogi za nov način financiranja KS, na podlagi katerih so bili izdelani novi finančni plani KS v proračunu za leto 2022 ter kot taki obravnavani na občinskem svetu OA. Nov način financiranja je bil naveden v obrazložitvah takratnega proračuna, katero prakso zasledujemo še sedaj, ko je tabela dodelitve sredstev ter pripravljene finančni plani sestavni del proračuna. Način financiranja Tabela Sredstva proračuna za tekoče poslovanje krajevnih skupnosti v letu ... se je glede na spremembe delovanja/poslovanja KS z leti dopolnjevala, nekoliko spreminjala, vendar je ohranila osnovne kriterije namenskih sredstev za delovanje KS. Tako imamo še vedno sredstva za materialne stroške (pisarniški material, stroški plačilnega prometa, delovanje sveta KS ter sredstva za drugi splošni material in storitev ter namenska sredstva za delovanje poslovnih prostorov (sredstva zajemajo redne tekoče stroške (elektrika, ogrevanje, voda in komunalne storitve, čistilni material ipd ter sredstva za tekoče vzdrževanje prostorov). Poleg tega še stroške za izplačilo sejin predsedniku KS, stroški zavarovanja (odvisni od velikosti KS), sredstva za organizacijo krajevnega praznika ter izvedbo čistilne akcije. Višina sredstev za materialne stroške se določi s številom prebivalcev (vendar min 500,00 eur) sredstva za poslovne prostore pa glede na kvadrato poslovnih prostorov s katerimi upravljajo KS. Poleg tega se sredstva znotraj namenskih sredstev razdelijo glede na posamične potrebe KS (npr. nekatere KS imajo večjo potrebo po pisarniškem materialu kot nekatere druge ipd.), vendar se na konte materialnih stroškov razdeli vedno tista višina sredstev, ki pripadajo KS po tem kriteriju. Fleksibilnost sredstev je torej mogoča le znotraj namenskih sredstev. Tako pripravljena tabela Sredstva proračuna za tekoče poslovanje krajevnih skupnosti v letu ... je nato podlaga za izdelavo finančnih načrtov KS, ki so sestavni del proračuna in se tako skupaj še z ostalim delom proračuna obravnava ter sprejema na občinskem svetu OA.

Uprava bo v sodelovanju s predsedniki KS pripravila odlok o delovanju in financiranju krajevnih skupnosti, kjer se bo določilo naloge in kriterije financiranja.

- 2.) Pri pregledu podlage za delovanje Krajevnih skupnosti, smo ugotovili da Občina nima sprejetega odloka, ki bi podrobneje urejal organiziranje in delovanje krajevnih skupnosti, kar ni skladno z 19.b členom Zakona o lokalni samoupravi, podlaga za delovanje KS je trenutno tako samo statut Občine. Zakon o lokalni samoupravi v 19.b členu pa določa da:

"- s statutom občine se lahko določijo naloge ožjih delov občine, ki imajo svet,
- z odlokom se podrobneje določijo naloge in način izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka, ki se prenesejo v izvajanje svetu ožjega dela občine."

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Uprava bo v sodelovanju s predsedniki KS pripravila odlok o delovanju in financiranju krajevnih skupnosti, kjer se bo določilo naloge in kriterije financiranja.

- 3.) Pri pregledu zaključnih poročil krajevnih skupnosti je bila ugotovljena neskladnost z 2. členom navodil o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna, ki med drugim določa:

"- Letno poročilo je akt neposrednega oziroma posrednega uporabnika, ki je pripravljen v skladu z 21. členom Zakona o računovodstvu in je sestavljeno iz: bilance stanja; izkaza prihodkov in odhodkov; pojasnil k izkazom in poslovnega poročila, ki vsebuje tudi poročilo o doseženih ciljih in rezultatih neposrednega oziroma posrednega uporabnika.

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih neposrednega uporabnika je del poslovnega poročila neposrednega uporabnika, s katerim neposredni uporabnik poroča o uresničitvi ciljev, ki so določeni v obrazložitvi njegovega finančnega načrta za preteklo leto (letni izvedbeni načrt oziroma program dela; v nadaljnjem besedilu: programa dela) in rezultatih njegovega poslovanja ter pri tem ocenjuje svojo gospodarnost, učinkovitost ter uspešnost. Poslovno poročilo neposrednega uporabnika je del obrazložitve zaključnega računa proračuna in del letnega poročila neposrednega uporabnika. Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih posrednega uporabnika je del poslovnega poročila iz letnega poročila posrednega uporabnika, s katerim posredni uporabnik poroča o uresničitvi ciljev, ki so določeni v obrazložitvi njegovega finančnega načrta ali programa dela za preteklo leto in rezultatih njegovega poslovanja ter pri tem ocenjuje svojo gospodarnost, učinkovitost ter uspešnost."

Pri zaključnih poročilih KS so pri poslovnih poročilih tudi poročila o doseženih ciljih in rezultatih, ki pa so napisana v obliki stavka ali dveh za kar NO meni, da je pomanjkljivo in ne zadošča zakonskim določilom. Poročilo mora vsebovati oceno svoje gospodarnosti, učinkovitosti ter uspešnosti.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

V Zaključnem računu proračuna je v poglavju 3.2. Obrazložitev posebnega dela zaključnega računa v podpoglavju 3. 2. 1 poročilo o doseženih ciljih in rezultatih na nivoju področja proračunske porabe, glavnih programov in podprogramov po proračunskih uporabnikih, tudi pri krajevnih skupnostih podana ocena uspeha pri doseganju ciljev z oceno gospodarnosti in

učinkovitosti. Poleg tega je poročilo napisano pri obrazložitvah realizacije posameznih postavk iz finančnih načrtov posameznih krajevnih skupnosti, pri čemer gre za majhna sredstva. V Zaključnem računu proračuna je v poglavju 3.2. *Obrazložitev posebnega dela zaključnega računa v podpoglavju 3. 2. 1 poročilo o doseženih ciljih in rezultatih na nivoju področja proračunske porabe, glavnih programov in podprogramov po proračunskih uporabnikih, tudi krajevnih skupnostih podana tudi ocena uspeha pri doseganju ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti. Poleg tega je poročilo napisano pri obrazložitvah realizacije posameznih postavk iz finančnih načrtov posameznih krajevnih skupnosti, pri čemer gre za majhna sredstva.*

- 4.) Pri pregledu dokumentacije smo ugotovili, da imajo krajevne skupnosti sprejet finančni plan, ki pa vsebuje le načrtovane prihodke in odhodke. Navedeno ni v skladu s 16. členom Zakona o javnih financah, ki določa: "Na podlagi navodila za pripravo predloga državnega proračuna pripravijo neposredni uporabniki predlog svojega finančnega načrta.
- Obrazložitev predloga finančnega načrta neposrednega uporabnika mora vsebovati:
- 1.predstavitev ciljev, strategij in programov na posameznem področju;
 - 2.zakonske in druge podlage, na katerih temeljijo predvidene strategije in programi;
 - 3.usklajenost ciljev, strategij in programov z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja in proračunskim memorandumom;
 - 4.izhodišča in kazalce, na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev;
 - 5.druga pojasnila, ki omogočajo razumevanje predlaganih strategij in programov, in
 - 6.poročilo o doseženih ciljih in rezultatih strategij in programov s področja neposrednega uporabnika za obdobje prvega polletja tekočega leta."

Odzivno poročilo KS Lokavec:

V zvezi s finančnimi načrti KS, ki ste se jih opisovali v točki 4. na 7. strani, ne vidimo potrebe, da bi v KS pripravljali bolj podrobne obrazložitve finančnega načrta in celo poročila o »doseženih ciljih« in rezultatih, ker je obseg poslovanja in znesek finančnih sredstev, s kateri razpolaga KS majhen. Poleg tega KS sredstva dobivajo zgolj za delovanje, projekti, kjer bi se cilje in rezultate lahko merilo v finančne načrte KS niso zajeti.

- 5.) Pri pregledu zaključnih poročil in kontakta z občinsko upravo glede teh, smo izvedeli, da Krajevne skupnosti nimajo sprejetega pravilnika o računovodstvu in uporabljajo pravilnik o računovodstvu Občine Ajdovščina, kar je v neskladju s 4. členom Zakona o računovodstvu, ki določa da: "Pravne osebe s pravilnikom podrobneje uredijo način sestavljanja knjigovodskih listin, vrste knjigovodskih listin, odgovornost za sestavo, gibanje in kontrolo knjigovodskih listin ter njihovo hranjenje v skladu s tem zakonom in računovodskimi standardi." Ker so krajevne skupnosti po statutu Občine samostojne pravne osebe, kot take potrebujejo tudi svoj pravilnik in ne morejo uporabljati pravilnika druge pravne osebe.

Odzivno poročilo KS Lokavec:

Težko si je zamisliti, da bi imela KS svoj pravilnik, saj računovodske in finančne zadeve za KS vodi Občina. Mislimo, da tako kot velja Statut Občine in Poslovnik občinskega sveta tudi za delovanje KS, je enako s pravilnikom o računovodstvu.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Pri vodenju poslovnih knjig za krajevne skupnosti smiselno uporabljamo določbe Pravilnika o računovodstvu Občine Ajdovščina, ker so računovodski podatki krajevnih skupnosti sestavni del proračuna, polletnega poročila in zaključnega računa in morajo zato biti enaki poslovnih dogodki obdelani in evidentirani enako. To smiselno uporabo bodo formalno uredili.

- 6.) V obdobju 2019-2022 nad poslovanjem krajevnih skupnosti ni bila izvedena revizija, kar je v neskladju z 10. členom Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ, ki določa da se pri uporabnikih z letnim proračunom manjšim od 500 mio sit (2.086.463 evrov), izvaja revizija najmanj enkrat v obdobju treh let.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Občine soustanoviteljice Medobčinske uprave sprejele Dolgoročni načrt dela Službe notranje revizije 2023-2027, s katerim je določena ena prečna revizija krajevnih skupnosti v petletnem obdobju. Z Letnim načrtom dela Službe notranje revizije 2023 je v letošnjem letu predvidena prečna revizija KS Budanje, KS Gaberje in KS Brje. V primeru kadrovske okrepitve službe bo dolgoročni načrt spremenjen tako, da bodo v zakonsko določenih rokih revidirane vse krajevne skupnosti.

- 7.) Pri oddajanju nepremičnin (Dvorana Edmunda Čibeja) KS Lokavec in Občina Ajdovščina nista skladna z 10. členom (pristojnost upravljavca) Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Mnenje Ministrstva za Javno upravo je, da KS opravlja oddajanje prostorov v lasti Občine neskladno z 10.členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Zakon v 10. členu določa, da je upravljavec pristojen za ravnanje s stvarnim premoženjem in v imenu in za račun lastnika izvršuje vse pravice in obveznosti, povezane s stvarnim premoženjem, če zakon ne določa drugače. Pri nepremičninah v posameznih KS je potrebno upoštevati tudi 67. člen Statuta Občine Ajdovščina, ki v prvi alineji določa: "Krajevna skupnost ima lastno premoženje, ki ga sestavljajo nepremičnine, premičnine, denarna sredstva in pravice. Krajevna skupnost ne sme pridobivati lastnih nepremičnin s sredstvi proračuna občine."
- Poleg tega pa Zakon o javnih financah v 80. členu določa da:
- Kupnina od prodaje premoženja in najemnina od oddaje stvarnega premoženja v najem je prihodek proračuna države oziroma občine, ki je lastnik premoženja, če ni s posebnim zakonom drugače določeno.
 - Kupnina, najemnina in odškodnina za državno oziroma občinsko stvarno premoženje se uporabijo samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja države oziroma občine."

Trenutna praksa oddajanja nepremičnin v lasti Občine je tako v neskladju z 80. členom Zakona o javnih financah. Sredstva grede na TRR račun krajevne skupnosti, ki pa lahko ta sredstva porabi tudi drugače. Poleg tega oddajanje nepremičnin za račun KS, tudi ni skladno z 34. členom zakona o javnih financah, ki pravi da:

- Prejemki proračuna se pobirajo in vplačujejo v proračun v skladu z zakonom in drugimi predpisi ne glede na obseg, ki je v proračunu določen za posamezno vrsto prejemka.

- Neposredni uporabniki so dolžni zagotavljati popolno in pravočasno pobiranje prejemkov proračuna iz svoje pristojnosti ter izločanje teh prejemkov v proračun." Pri pogovoru s predsednikom KS Lokavec in z Občinsko upravo smo izvedeli, da je KS Lokavec upravljalec premoženja v lasti Občine Ajdovščina. ZSPDSLS-1 v 6. alineji 3 člena določa, kdo je lahko upravljalec premoženja v lasti Občine: " upravljavec stvarnega premoženja je državni organ, samoupravna lokalna skupnost ali druga oseba javnega prava, ki ji je država ali samoupravna lokalna skupnost v skladu s predpisi ali aktom o ustanovitvi dolžna zagotavljati stvarno premoženje kot pogoje za delovanje."

Odzivno poročilo KS Lokavec:

Drugačen status Dvorane Edmunda Čibeja v Lokavcu si je praktično težko zamisliti. Dvorano, pa tudi vsa ostala zemljišča v okolici dvorane ne glede na to kako je njihovo lastništvo ali solastništvo vpisano v poslovnih knjigah v imenu Občine upravlja KS. V praksi to do sedaj ni predstavljalo težav.

Ugotovitev, da lahko KS pridobljena sredstva, ki jih pridobiva z oddajanjem nepremičnin začasno uporabo, uporablja »tudi drugače« ni točna. Sredstva pridobljena z oddajanjem v začasno uporabo se lahko namenja izključno za materialne obratovalne stroške in tekoče vzdrževanje nepremičnin.

Prav gotovo pa si težko zamišljamo, kako bi lahko občina sama upravljala z vsemi nepremičninami v KS, brez sodelovanja s KS. Problematika se prav gotovo ne nanaša samo na KS Lokavec, morebiti celo na javne zavode, katerih ustanoviteljica je Občina.

Prepričani smo, da bomo našli rešitve za vse ugotovitve, ki jih je pokazal nadzor. Seveda bo gotovo pri tem potrebno upoštevati realne možnosti, ki jih ima tako Občina kot KS.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Krajevna skupnost Vipavski Križ ima v celotni stavbi v upravljanju prostor za delovanje. Poleg ks ima v stavbi v uporabi prostore še Društvo Špajza. Račun za komunalne storitve za celotno stavbo in za klet, ki jo ima v uporabi Zavod za turizem Vipavski Križ, KSD d.o.o. v celoti izstavi krajevni skupnosti. Ta potem obema ostalima stroške prefakturira.

V zvezi z navedbo pod točko 3) v Priporočil in predlogov poročila nadzornega odbora, iz katere izhaja, da krajevne skupnosti nimajo zakonske podlage za oddajanje nepremičnin v lasti Občine, pojasnjujemo, da ZSPDSLS-1 sicer neposredno te pristojnosti res ne določa, jo pa določa posredno, preko instituta upravljavca in nalog upravljanja: Skladno s 5. točko 3. člena ZSPDSLS-1 pojem upravljanja pomeni tudi oddajanje v najem in dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno, pri čemer je skladno s 6. točko navedenega člena upravljavec lahko državnega organ, samoupravna lokalna skupnost ali druga oseba javnega prava, ki ji je država ali samoupravna lokalna skupnost v skladu s predpisi ali aktom o ustanovitvi dolžna zagotavljati stvarno premoženje kot pogoje za delovanje. Pod sledenje pa sodijo krajevne

skupnosti. To pojasnilo se nanaša tudi na trditev s strani 13 osnutka, da krajevne skupnosti nimajo zakonske podlage za oddajanje nepremičnin v lasti občine.

Prihodki KS so prihodki občine in se tako izkazujejo tudi v proračunu. KS teh prihodkov ne nakazujejo na podračun Občine Ajdovščina. V odloku o proračunu so ti prihodki določeni kot namenski prihodki KS in se lahko uporabijo samo za obratovalne stroške in vzdrževanje teh poslovnih prostorov, kar se upošteva tudi pri pripravi finančnih planov in se zato za druge namene ne morejo in ne smejo uporabiti.

8.) Vse tri obravnavane krajevne skupnosti niso zavezane za obračun DDV oziroma so mali davčni zavezanci po 94. členu ZDDV-1. Klavzula po kateri se DDV ne obračunava je tudi v skladu z zakonom in pojasnili FURS navedena na vseh računih. Po pojasnilih FURS " DAVEK NA DODANO VREDNOST RAČUNI" mora mali davčni zavezanec na računu navesti najmanj naslednje podatke:

- datum izdaje;
- zaporedno številko, ki omogoča identifikacijo računa;
- svojo firmo oziroma ime in sedež oziroma stalno prebivališče;
- svojo davčno številko (podatek obvezen po 35. členu ZDavP-2);
- prodajno ceno blaga oziroma storitve (brez DDV) in
- skupno vrednost prodanega blaga oziroma opravljene storitve (brez DDV).

Če davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka izda račun drugemu davčnemu zavezancu, mora na računu navesti tudi podatek o količini in vrsti dobavljenega blaga oziroma obsegu in vrsti opravljenih storitev.

Pri KS Vipavski Križ pri izdanih računih št. 2022/00000003, 2022/00000005, 2022/00000009, 2021/00000002, 2021/00000004, 2021/00000007, 2021/00000009, 2020/00000002, 2020/00000004, 2020/00000006, 2020/00000008, 2019/00000001, 2019/00000003, 2019/00000007, ki so bili izdani pravni osebi, ki je zavezanec za ddv in sicer DRUŠTVO ŠPAJZA, Goriška cesta 17, Ajdovščina, 5270 Ajdovščina, SI50700634, ni navedena količina kar ni skladno z pojasnilom FURSa glede obveznih sestavin na računu. Prav tako je na računih potrebno navesti davčno številko s predpono SI, če gre za stranko ki je zavezanec za ddv, kar pa pri navedenih računih ni upoštevano, saj je navedena davčna številka brez SI. Dodatno pa na računih piše le "Identifikacijska št. kupca:" in ne "identifikacijska št. Kupca za DDV:", kar bi bilo po pojasnilih FURS pravilno.

Pri KS Dobravlje pri izdanih računih št. 2022/00000002, 2022/00000004, 2022/00000006, 2022/00000008, 2022/00000010, 2021/00000005, 2020/00000001, 2020/00000002, 2019/00000002, 2019/00000004, 2019/00000005, 2019/00000011, ki so bili izdani pravnim osebam, ki so zavezanci za ddv in sicer PLESNI KLUB ADC, Nomad d.o.o. in VITALIUS, posredništvo in trgovina, d.o.o., ni navedena količina in je s tem kršeno pojasnilo FURSa glede obveznih sestavin na računu. Prav tako je na računu potrebno navesti davčno številko s predpono SI, če gre za stranko ki je zavezanec za ddv, kar pa pri nekaterih navedenih računih ni upoštevano, saj je navedena davčna številka brez SI. Dodatno pa na računih piše le "Identifikacijska št. kupca:" in ne "identifikacijska št. Kupca za DDV:", kar bi bilo po pojasnilih FURS pravilno.

Pri KS Lokavec pri izdanih računih št. 2022/00000065, 2022/00000147, 2022/00000174, 2022/00000175, 2021/00000054 smo ugotovili da subjekt kateremu so bili izdani računi: OKRAJNA VOLILNA KOMISIJA AJDOVŠČINA, VIPAVSKA CESTA 11 B, 5270 AJDOVŠČINA z davčno številko 79826989 ne obstaja. Pod to davčno številko obstaja subjekt DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA, Slovenska cesta 54, 1000 Ljubljana. Pri računih 2022/00000068, 2022/00000091, 2021/00000035, 2021/00000046, 2021/00000049, 2021/00000050, 021/00000055, 2021/00000100, 2021/00000134, 2020/00000084, 2019/00000014, 2019/00000052, 2019/00000067, 2019/00000113, 2019/00000171, ki so bili izdani različnim pravnih osebam, ki so zavezanci za ddv, ni navedena količina in je s tem kršeno pojasnilo FURSa glede obveznih sestavin na računu. Prav tako je na računu potrebno navesti davčno številko s predpono SI, če gre za stranko ki je zavezanec za ddv, kar pa pri nekaterih navedenih računih ni upoštevano, saj je navedena davčna številka brez SI. Dodatno pa na računih piše le "Identifikacijska št. kupca:" in ne "identifikacijska št. Kupca za DDV:", kar bi bilo po pojasnilih FURS pravilno.

Izdani računi, ki nimajo vpisane količine so tudi v neskladju s Pravilnikom o računovodstvu Občine Ajdovščina, ki v 8. členu določa obvezne sestavine knjigovodskih listin ter v šesti alineji določa, da je obvezna sestavina med drugim tudi količina, merska enota, cena in znesek izražen v evrih. Vsi izdani računi pa ne vsebujejo merske enote, kar je v neskladju z 8. členom Pravilnika o računovodstvu Občine Ajdovščina.

Odzivno poročilo KS Lokavec:

Občina tudi za in v imenu KS izdaja račune za različne storitve, ali uporabe prostorov. Predvsem so to računi za uporabnine prostorov, ki jih KS daje v občasno uporabo različnim tako pravnim kakor tudi fizičnim osebam. Računi temeljijo na številu ur uporabe prostorov, ki so razvidne iz mesečnega poročanja o uporabi prostorov ali drugih objektov. Seveda se strinjamo z ugotovijo, da bo potrebno v prihodnje izdane račune obremeniti z vsemi tistimi postavkami, ki jih posamezen račun mora imeti.

Odzivno poročilo Občine Ajdovščina:

Poimenovanje postavk bomo poenotili in povsod na računih zapisali količine.

V. PRIPOROČILA IN PREDLOGI

- 1.) Priporočamo, sprejetje pravilnika o organizaciji in storitvah finančno računovodske službe občinske uprave za krajevne skupnosti, v katerem se opredeli pravice, naloge in obveznosti finančno računovodske službe občinske uprave ter pravice, naloge in obveznosti KS do finančno računovodske službe ter popravek pravilnika o računovodstvu, v katerem se dodatno določi, da se smiselno uporablja tudi v KS, razen v členih, ki so drugače opredeljeni v Pravilniku o organizaciji in storitvah finančno računovodske službe občinske uprave za krajevne skupnosti. Priporočamo, da se v pravilniku tudi definira, kaj se uvršča med OS in kaj med drobni inventar, ker se trenutno kljub temu, da je v pravilniku o računovodstvu Občine Ajdovščina napisano, da se upošteva načelo istovrstnosti določena istovrstna sredstva beležijo različno (stoli so v KS Lokavec zavedeni kot OS, v KS Dobravlje pa kot drobni inventar). V pravilniku naj smiselno uredi tudi postavke, ki jih morajo vsebovati posamezne knjigovodske listine. Navedeno je tudi skladno s prakso popravljalnih ukrepov nadzorov Računskega sodišča.

- 2.) Priporočamo, da Občina Ajdovščina sprejme odlok o financiranju, organiziranju in delovanju krajevnih skupnosti. Pri oblikovanju odloka predlagamo, da vključi tudi krajevne skupnosti oziroma njihove predstavnike ter druga delovna telesa. Predlagamo, da v odlok vnese tudi določbe, ki bodo določale, da mora krajevna skupnost sprejeti plan dela, ki je potem osnova za finančni plan, tako bo finančni plan tudi zadostno obrazložen. Trenutno se plani dela sprejemajo na štiri leta, zakon pa določa, da se plan dela priloži vsakemu proračunu, se pravi mora biti sprejet vsako leto. Pri prenosu nalog na krajevne skupnosti je potrebno upoštevati, da krajevne skupnosti ne morejo imeti zaposlenih, ki bi operativno izvajali naloge in bi bili te naloge sposobni izvajati. Predlagamo tudi, da se v odloku upošteva velikost posameznih KS in število prebivalcev pri dodelitvi sredstev za delovanje KS. Trenutna postavka sejin je namenjena predstavnikom krajevnih skupnosti, tako za vsako opravljeno sejo prejmejo sejnino, največ 12 v letu. Z vidika gospodarnosti in spodbujanja aktivnega delovanja, sejnine tega ne vzpodbujajo, saj niso vezane na rezultate posameznih krajevnih skupnosti. Trenutno zakon drugih izplačil predstavnikom krajevnih skupnosti ne dovoljuje, tako da je iz vidika delovanja KS, financiranje v obliki sejin smiselno obdržati, kljub temu da ni optimalno. Upoštevati je potrebno tudi sredstva za vzdrževanje zelenih površin, če jih Občinska komunalna služba ne ureja in morebitne druge posebnosti po krajevnih skupnostih (na primer urejanje enoslednic in drugih turističnih znamenitosti v posameznih KS). Odsvetujemo uporabo enakega deleža po vseh krajevnih skupnostih, saj so krajevne skupnosti v občini preveč različne in je tako sredstva potrebno razdeljevati variabilno ob upoštevanju vsaj števila prebivalcev in velikosti posameznih KS. Priporočamo, da se z odlokom zagotovi, da bodo krajevne skupnosti lahko večjo pozornost namenile temeljnim nalogam in sicer usklajevanju, svetovanju in predlaganju (organizacija kulturnih, športnih in drugih prireditev na njenem območju, organiziranju prostovoljnega dela, spremljanju socialne problematike na svojem območju in

predlaganju ukrepov za njihovo reševanje). Priporočamo, da Občina na krajevne skupnosti prenese le tiste naloge, ki jih krajevna skupnost lahko opravi bolj smotrno in gospodarno kot Občina sama, kar je tudi v skladu s prakso Računskega sodišča.

- 3.) Pri oddajanju nepremičnin priporočamo, da Občina v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo sistematično uredi oddajanje nepremičnin. Krajevne skupnosti nimajo zakonske podlage za oddajanje nepremičnin v lasti Občine, poleg tega pa za to tudi niso plačane, kar pomeni, da je motivacija za oddajanje nepremičnin zgolj dobra volja posameznega predstavnika krajevne skupnosti. Za oddajanje dvorane v KS Lokavec je z letom 2023 zadolžena oseba, ki je odgovorna in plačana za oddajanje nepremičnine. Predlagamo, da se v tej smeri uredi tudi ostale nepremičnine, ki jih sedaj oddajajo KS in so v lasti Občine. Pri tem je potrebno upoštevati zakonska določila ter paziti na to, da so posamezniki odgovorni za oddajanje nepremičnin tudi finančno motivirani za opravljanje svojega dela. Paziti je potrebno, da se ne izvaja pavšalnih plačil, ampak so plačila vezana na uspešnost posamezne osebe pri oddajanju. Potrebno je tudi urediti lastništvo nepremičnin glede na vir financiranja ter temu ustrezno prilagoditi tudi prihodke, ki prihajajo iz tega naslova.
- 4.) Pri izdanih računih priporočamo, da krajevna skupnost oziroma Občina na vseh računih napiše tudi količino in upošteva tudi vse druge postavke, ki morajo biti vključene na računih skladno s pravilnikom o računovodstvu in pojasnilih FURS. Predlagamo tudi, da se uredijo postavke na računih ter da se za en dogodek v praksi uporablja le ena postavka, saj je npr. "najem dvorane" ali "uporaba prostorov ks" pri izdanih računih KS Dobravlje v praksi isti dogodek. To bo omogočilo tudi boljše preglednost ter lažje morebitne analize. Predlagamo, tudi oblikovanje cenika, za oddajanje nepremičnin.
- 5.) Pri zaključnih poročilih krajevnim skupnostim priporočamo, da vključijo tudi poročilo o doseženih ciljih in rezultatih ter pri tem upoštevajo zakonske določbe oziroma pripravijo poročilo, ki bo bolj obširno in nazorno.
- 6.) Priporočamo, da Občinska uprava kontaktira skupno revizijsko službo Občine in se dogovori za plan revizij, ki bo ustrezal zakonskim določilom. Trenutni plan revizijske službe za obdobje 2023-2027 predvideva nadzore štirih KS letno, kar pomeni da bo v obdobju 7 let pregledana vsaka KS, kar pa ne zadošča zakonskim določilom, ki določajo pregled na 3 leta.

V skladu z drugo alinejo 15. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine določamo 140 dnevni rok (do 30.11.2023) v katerem mora odgovorna oseba nadzorovanega organa poročati odboru o izvajanju priporočil in predlogov oziroma o razlogih, če priporočil in predlogov ne upošteva.

VI. ZAKLJUČEK:

Cilj nadzora je bil preveriti ali so krajevne skupnosti ustrezno financirane in jih obstoječi sistem financiranja spodbuja k aktivnemu delovanju ter gospodarnost porabe prejetih sredstev. Glede na to, da je potrebno sprejeti odlok o financiranju, organiziranju in delovanju krajevnih skupnosti, je NO sklenil, da trenutnih kriterijev, ki se uporabljajo za financiranje ne bo preverjal. Presojanje ustreznosti financiranja bo smiselno presojati s ponovnim nadzorom, ko bo sprejet odlok, ki bo urejal financiranje KS.

VROČITI:

- Župan Občine Ajdovščina
- Predsednik KS Lokavec
- Predsednik KS Dobravlje
- Predsednik KS Vipavski Križ
- Občinski svet Občine Ajdovščina

Pooblaščen za nadzor:

Tomaž Pirjevec

Peter Medvešček

Tomaž Pirjevec,
predsednik nadzornega odbora

